

Tjänsteutlåtande
Kvalitets- och hållbarhetsavdelningen
Jenny Holm

Till: Kommunstyrelsen

Datum: 2026-09-02
Diarienummer: KS 2026/0199

Hållbarhetsbidrag 2026

Sammanfattning

I budget 2026 avsattes 250 000 kronor för ett hållbarhetsbidrag. Bidraget kan ansökas av icke vinstdrivande föreningar och organisationer i enlighet med antagna riktlinjer för hållbarhetsbidrag 2026. Tio ansökningar har inkommit. Sökt belopp uppgår till totalt 430 000 kr. Förvaltningen föreslår att bevilja en total summa på 183 000 kr.

Beslutsförslag

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår Kommunstyrelsen besluta

1. Bevilja Sjökarby Samfällighetsförenings ansökan på 60 tkr för material till lekpark.
2. Bevilja Brevikstorps Samfällighetsförenings ansökan på 20 tkr för skötsel av gräsyta som gynnar biologisk mångfald.
3. Avslå Elgö Samfällighetsförenings ansökan på 100 tkr för byggnation av båtramp vid Waxholmsbryggan.
4. Bevilja Naturskyddsföreningen i Österåkers ansökan på 42 tkr för inventering av biologisk mångfald i Tärnanområdet samt föreläsning.
5. Bevilja Friluftsförbundet i Österåker 25 tkr av ansökta 46 tkr för att anordna prova-på-helg för unga 13–18 år.
6. Bevilja Friluftsförbundet Österåker 26 tkr av ansökta 34 tkr för att anordna en prova-på-helg för barnfamiljer.
7. Bevilja Åkersberga Basket 10 tkr av ansökta 60 tkr för att genomföra föreläsning om mental hälsa och fysisk aktivitet.
8. Avslå Digital Trygghet i Sveriges ansökan på 60 tkr för att genomföra föreläsningar och informationsspridning om digital trygghet.
9. Avslå Berga Boules ansökan på 8 tkr för ersättning av upprustningen av klubbstugan.

10. Avslå Lions Club Österåkers ansökan om 60 tkr för en isolerad container.

Ärendet

Hållbarhetsbidraget är ett sätt för kommunen att främja en miljömässigt och socialt hållbar utveckling i Österåker. Det maximala stödbeloppet är som regel 60 000 kr för varje enskilt projekt. Beslut kan dock fattas om högre bidragsbelopp för särskilt angelägna satsningar.

För att sprida information om hållbarhetsbidraget har annons publicerats i Kanalen. Information om hållbarhetsbidraget har även skickats ut till föreningar som deltar i Österåkers Miljö- och klimatråd samt publicerats som en nyhet på kommunens sociala medier och på kommunens webbplats.

Vid Kommunstyrelsens sammanträde den 25 maj 2026 (KS 2026/0137) fattades beslut om nya riktlinjer för hållbarhetsbidrag. Bidrag kan till exempel sökas för att anordna interna eller publika aktiviteter, evenemang eller utbildningar, genomföra kampanjer eller vidta fysiska åtgärder. Bidragen är inte allmänna föreningsbidrag utan ges till specifika projekt och åtgärder. Ansökningar görs i ansökningsformulär på kommunens hemsida. Beslut om bidrag fattas av Kommunstyrelsen och bidragen betalas ut när beslut tagits.

Efter genomförande ska återslagrapportering ske genom en redovisning inklusive redovisning av kvitton för utgifter. Datum och form för redovisning anges i beslut om bidrag. Om ansökan beviljas betalas bidraget normalt ut i sin helhet direkt efter beslut. Bidraget kan helt eller delvis behöva återbetalas till kommunen om det inte använts enligt ansökan och beslut. Återbetalning kan även krävas om projektet inte utförts inom rimlig tid.

Förvaltningen har berett inkomna ansökningar vilket inneburit kontakt med vissa föreningar, samt konsultering av andra tjänstemän med relevant kompetens för att bedöma åtgärdernas effekt.

Ansökningarna bedöms efter riktlinjernas krav på föreningar och hur väl åtgärderna uppföljer bedömningsgrunderna:

- Tydlig koppling till kommunens hållbarhetsmål
- Tillgänglighet för alla kommunens invånare
- Effekt
- Spridning
- Genomförbarhet

Förvaltningens slutsatser

Nedan sammanfattas vad respektive ansökan avser samt förvaltningens förslag till beslut med motivering.

1. Sjökarby Samfällighetsförening: material till lekpark

Ansökt belopp: 60 000 kr

Mer information: Sjökarby samfällighetsförening söker hållbarhetsbidrag för delfinansiering av en ny lekplats som ersätter en uttjänt befintlig lekplats. Syftet är att skapa en trygg och attraktiv mötesplats som främjar fysisk aktivitet, lek, social gemenskap och trivsel för barn, unga och familjer i området. Kostnaderna avser specifikt en karusell, vippbräda och vippdjur.

Förslag att bevilja bidrag: 60 000 kr

Motivering: Det bedöms vara i linje med hållbarhetsbidragets syfte att samfällighetsföreningen utvecklar sin lekpark på ett sätt som stärker gemenskap och rörelse i området. Eftersom lekplatsen är tillgänglig för allmänheten bedöms nyttan sträcka sig utanför samfällighetens egna medlemmar.

Förutsättningar: Fastighetsägaren har ansvar för att se till att lekplatsen uppfyller lagkrav på säkerhet och tillgänglighet, samt att den är tillgänglig för allmänheten.

2. Brevikstorps Samfällighetsförening: skötsel av gräsyta som gynnar biologisk mångfald

Ansökt belopp: 20 000 kr

Mer information: Bidraget söks för skötsel av samfällighetens ängs- och grönområden för att skapa bättre förutsättningar för pollinerare. Genom att slå gräset och samla upp det i stället för att låta det ligga kvar vill föreningen successivt minska markens näringsinnehåll och gynna en mer varierad och blomrik växtlighet. Åtgärden syftar till att stärka den biologiska mångfalden och förbättra livsmiljöerna för pollinerande insekter. Bidraget avser kostnader för klippning och uppsamling av gräs.

Förslag att bevilja bidrag: 20 000 kr

Motivering: Att skapa fler blommande ängsytor bidrar till kommunens mål om ett rikt växt- och djurliv samt åtgärder för att stärka pollinatörer. Åtgärden bedöms ligga utanför samfällighetens ordinarie skötsel, eftersom en artrik äng kräver särskild kunskap och kontinuerlig skötsel enligt särskilda metoder. Projektet bedöms ha god effekt i förhållande till sökt belopp och kan fungera som ett gott exempel för andra samfälligheter och markägare. Genom att visa hur gräsytor kan utvecklas för att stärka biologisk mångfald och gynna vilda pollinatörer bedöms projektet kunna få en bredare spridning och nytta än för den egna föreningen, vilket ligger väl i linje med hållbarhetsbidragets syfte.

Förutsättningar: Att föreningen delger entreprenören riktlinjer så att gräsklippning och borttagning sker enligt metoder som är erkänt effektiva för att skapa en äng med hög biologisk mångfald. Att föreningens exempel kan användas i kommunens framtida kommunikation och information till andra samfälligheter.

3. Elgö Samfällighetsförening: byggnation av båtramp vid Waxholmsbryggan

Ansökt belopp: 100 000 kr

Mer information: Bidraget söks för att anlägga en ramp vid Waxholmsbryggan på Elgö för att underlätta transporter till och från ön. Syftet är att minska slitaget på bryggan, förbättra säkerheten och arbetsmiljön vid lastning samt skapa förutsättningar för effektivare transporter och framtida sophämtning. Bidraget avser kostnader för material, transport, arbetsinsatser samt miljöanpassad planering och dokumentation.

Förslag att bevilja bidrag: 0 kr

Motivering: Projektets syfte att förbättra arbetsmiljö vid lastning och minska slitaget på befintlig infrastruktur bedöms vara angeläget för samfälligheten. Den ansökta åtgärden avser dock en investering i anläggningar som utgör en del av samfällighetens ordinarie ansvar för drift, underhåll och utveckling av gemensam infrastruktur. Nyttan av investeringen bedöms i huvudsak tillfalla de boende i samfälligheten samt yrkesutövare som använder anläggningen. Åtgärden bedöms därför inte uppfylla hållbarhetsbidragets syfte att stödja projekt med en bredare allmän nytta för kommuninvånarna, varför ansökan avslås.

4. Naturskyddsföreningen i Österåker: inventering av biologisk mångfald i Tärnanområdet samt föreläsning

Ansökt belopp: 42 000 kr

Mer information: Bidraget söks för att kartlägga insektslivet i Tärnanområdet, med särskilt fokus på arter som är beroende av äldre träd och död ved. Förekomst av vedlevande skalbaggar är ofta en indikator på höga naturvärden och en väl fungerande skogsekologi. Genom inventeringar, artbestämning samt en föreläsning och exkursion för allmänheten vill föreningen öka kunskapen om områdets biologiska mångfald. Bidraget avser kostnader för sakkunnig entomolog, artbestämning, insektsfällor och lokalhyra.

Förslag att bevilja bidrag: 42 000 kr

Motivering: Inventeringen bidrar till kunskap om kommunens biologiska mångfald och hur den utvecklas över tid och ger underlag för framtida

beslut om naturvård, friluftsliv och långsiktigt hållbar skogsförvaltning. Föreläsning och exkursion säkerställer att kunskapen sprids till allmänheten vilket stärker projektets spridning och tillgänglighet.

5. Friluftsförbundet i Österåker: anordna prova-på-helg för unga 13–18 år

Ansökt belopp: 46 000 kr

Mer information: Bidraget söks för kostnader för att anordna en prova-på-helg för ungdomar 13–20 år som idag står utanför organiserade fritidsaktiviteter och friluftsliv. Målet är att nå utanför de ”redan frälsta” till minst 80 procent. Under helgen får deltagarna prova friluftslivsaktiviteter som naturvandring, samarbetsövningar, matlagning utomhus, återhämtning samt sociala aktiviteter runt elden. Helgen ska användas som start för att ihop med ungdomarna utveckla en framtida verksamhet för målgruppen.

Förslag att bevilja bidrag: 25 000 kr

Motivering: Att under helgen erbjuda bastu till en kostnad av 20 tkr bedöms inte vara nödvändig för genomförande av aktiviteten och den relativt stora kostnaden bedöms inte vara tillräckligt kostnadseffektiv i enlighet med hållbarhetsbidragets syfte. Relativt stora kostnader har budgeterats för aktivitets- och säkerhetsmateriel (4 tkr) samt utbildnings- och utvärderingsmateriel (2 tkr).

Förutsättningar: Bidraget ska i huvudsak användas till kostnader för att genomföra helgen och inte till material som köps in för att användas i den ordinarie verksamheten. En större del av deltagarna under helgen ska inte vara medlemmar i Friluftsförbundet idag.

6. Friluftsförbundet Österåker: anordna en prova-på-helg för barnfamiljer

Ansökt belopp: 34 000 kr

Mer information: Bidraget söks för en prova-på-helg för barnfamiljer med liten eller ingen erfarenhet av friluftsliv. Genom aktiviteter som tältning, naturvandring och matlagning utomhus vill föreningen sänka trösklarna till friluftslivet och nå minst 80 procent friluftsovana familjer. Deltagarna får även lära sig om allemansrätten och hur man vistas tryggt i naturen.

Förslag att bevilja bidrag: 26 000 kr

Motivering: Det bedöms rimligt att Friluftsförbundet i ordinarie verksamhet har möjlighet att låna ut viss utrustning till deltagare inom ett organiserat arrangemang, därför bedöms denna kostnad inte vara i linje med hållbarhetsdragets syfte och riktlinjer.

Förutsättningar: Bidraget ska i huvudsak användas till kostnader för att genomföra helgen och inte till material som köps in för att användas i den ordinarie verksamheten. En större del av deltagarna under helgen ska inte vara medlemmar i Friluftsförbundet idag.

7. Åkersberga Basket: aktiviteter inom "Basket för alla" såsom prova-på

Ansökt belopp: 60 000 kr

Mer information: Bidraget söks för kostnader för prova-på-aktiviteter i basket (inköp av t-shirts för funktionärer och utmärkelser), inköp av utrustning och kläder för utlåning, utbildning av unga ledare och domare samt föreläsningar och workshops kring självkänsla, mental hälsa och välmående. Syftet är att ge fler barn och ungdomar möjlighet att delta i föreningsidrott oavsett ekonomiska förutsättningar.

Förslag att bevilja bidrag: 10 000 kr för genomförande av föreläsning inom mental hälsa

Motivering: Att skapa möjligheter för barn och unga från familjer med begränsade ekonomiska resurser att delta i idrott och gemenskap är värdefullt och bidrar till kommunens mål om goda levnadsvanor och en meningsfull fritid. Samtidigt bedöms kostnader för inköp av bollar, matchställ samt utbildning av ledare och domare vara en del av föreningens ordinarie verksamhet. Åkersberga Baskets initiativ att anordna en prova-på-dag är positivt och öppet för allmänheten, men de kostnader som bidrag söks för, funktionärströjor och priser, bedöms inte vara nödvändiga för att genomföra aktiviteten och har begränsad effekt i förhållande till hållbarhetsbidragets syfte. Ansökan avslås därför för dessa kostnader.

Den externa föreläsningen om mental hälsa bedöms ha tydlig koppling till kommunens sociala hållbarhetsmål utgör en avgränsad insats som går utöver föreningens ordinarie verksamhet. Bidrag beviljas därför endast för denna del av ansökan.

Förutsättningar: Att föreningen använder bidraget till idén att genomföra föreläsning inom mental hälsa.

8. Digital Trygghet i Sverige: föreläsningar och informationsspridning om digital trygghet

Ansökt belopp: 60 000 kr

Mer information: Bidrag söks för att hålla föreläsningar och workshops om digital trygghet och att skydda sig mot digitala bedrägerier. Bidraget söks för kostnader i samband med dessa aktiviteter, såsom marknadsföring, lokalkostnader, digital utrustning och framtagande av informationsmaterial,

samt deltagande på Kanalens Dag 2027 i syfte att ge information om digital säkerhet.

Förslag att bevilja bidrag: 0 kr

Motivering: Enligt 2 kap. 8 § kommunallagen (2017:725) får kommunen som huvudregel inte lämna individuellt riktat stöd till enskilda näringsidkare. Föreningens ordförande och initiativtagare bedriver även näringsverksamhet genom företaget Svensk Säkerhetsutbildning i Österåker inom samma eller närliggande verksamhetsområde. Med hänsyn till kopplingen mellan föreningen och den enskilda näringsverksamheten kan kommunen inte utesluta att ett beviljat bidrag skulle kunna innebära ett direkt eller indirekt gynnande av företaget. Mot denna bakgrund föreslås ansökan avslås.

9. Berga Boule: upprustning av klubbstugan

Ansökt belopp: 8 000 kr

Mer information: Bidrag söks för renovering av klubbstugans fasad. Kostnaderna avser målning och utbyte av panel.

Förslag att bevilja bidrag för: 0 kr

Motivering: Upprustning av klubbstugan bedöms vara en del av föreningens ordinarie verksamhet. Även om föreningens verksamhet bidrar till social hållbarhet så bedöms åtgärden som bidraget gäller inte ge någon tydlig ytterligare hållbarhetseffekt i förhållande till kommunens hållbarhetsmål.

10. Lions Club Österåker: isolerad container

Ansökt belopp: 60 000 kr

Mer information: Bidrag söks för inköp av isolerad container för att kunna utöka loppisverksamheten, särskilt försäljning av skänkta textilier och kläder.

Förslag att bevilja bidrag för: 0 kr

Motivering: Även om åtgärden kan bidra till ökad återanvändning av textilier utgör den ansökta containern en investering som främst syftar till att utveckla och effektivisera föreningens ordinarie loppisverksamhet. Hållbarhetsbidraget är avsett för särskilda projekt och åtgärder och inte investeringar som möjliggör eller utökar ordinarie verksamhet. Ansökan bedöms därför inte uppfylla riktlinjerna för bidraget.

Bilagor

Inkomna ansökningar om hållbarhetsbidrag 2026

Staffan Erlandsson
Kommundirektör

Ann Hallner
Kvalitets- och hållbarhetschef

Skickas till
Berörda föreningar
Akt

Verification

Document ID 09222115557587921403

Document

KS 2026_0199-01 Hållbarhetsbidrag 2026 426000_1_0
Main document
8 pages
Initiated on 2026-09-02 13:23:14 CEST (+0200) by Patrik Engberg (PE)
Finalised on 2026-09-02 15:36:17 CEST (+0200)

Initiator

Patrik Engberg (PE)
Österåkers kommun
Company reg. no. 212000-2890
patrik.engberg@osteraker.se

Signatories

Staffan Erlandsson (SE)
Österåkers kommun
staffan.erlandsson@osteraker.se
Signed 2026-09-02 13:47:51 CEST (+0200)

Ann Hallner (AH)
Österåkers kommun
ann.hallner@osteraker.se
Signed 2026-09-02 15:36:17 CEST (+0200)

This verification was issued by Scrive. For more information/evidence about this document see the concealed attachments. Use a PDF-reader such as Adobe Reader that can show concealed attachments to view the attachments. Please observe that if the document is printed, the integrity of such printed copy cannot be verified as per the below and that a basic print-out lacks the contents of the concealed attachments. The digital signature (electronic seal) ensures that the integrity of this document, including the concealed attachments, can be verified by tools such as Adobe Reader.

